

Praha 27. 5. 2010

20

Činnost oboru alergologie v roce 2009

Activity in branch of allergology in 2009

Souhrn

Tato aktuální informace uvádí počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření (vyšetření) a počty léčených pacientů. Dává přehled o počtu léčených pacientů na vybrané diagnózy v České republice v roce 2009.

Summary

This Topical Information presents the number of consultation rooms, number of health personnel involved, number of examinations (treatments) and numbers of treated patients. It gives an overview of treated patients for selected diagnoses in the Czech Republic in 2009.

Zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor alergologie a klinická imunologie, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Výkaz vyplňuje samostatně každá ordinace alergologie a klinické imunologie, včetně ambulantních částí nemocnic, ve všech zdravotnických zařízeních, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Počet pracovišť alergologie a klinické imunologie, které odevzdaly výkaz, se mezi roky 2008 a 2009 snížil z 396 na 395. Oproti tomu se o něco zvýšil vykazovaný počet lékařů alergologů (z 576 na 585) i jejich úvazků (ze 412 na 424). Jedná se o průměrný roční přepočtený počet pracovníků (úvazků).

Během roku 2009 byly poskytnuty 2 miliony 301 tisíc ošetření (2 miliony 312 tisíc v roce 2008), což je v průměru 2,6 ošetření na jednoho léčeného pacienta. I v tomto roce se snížil počet ošetření připadající na jeden úvazek lékaře (z 5 615 na 5 424) i na tisíc obyvatel (z 221,6 na 219,4). Stejně jako v předchozím roce i v roce 2009 bylo vykázáno nejvíce ošetření na úvazek lékaře v kraji Jihočeském (8 276). Naopak nejmenší počet návštěv alergologů na 1 úvazek byl zaznamenán v kraji Karlovarském (4 321).

Celkem bylo na alergologických pracovištích léčeno přes 889 tisíc pacientů (868 tisíc v roce 2008), tedy zhruba o 21 tisíc více. Počet léčených pacientů připadající na tisíc obyvatel se o něco zvýšil (z 83,2 na 84,8), naopak se snížil počet léčených pacientů na úvazek lékaře (z 2 109 na 2 096). Nejvíce léčených pacientů připadajících na průměrný roční úvazek lékaře vykazoval i v tomto roce kraj Zlínský (3 572). Naopak nejmenší počet léčených pacientů na průměrný roční úvazek lékaře byl, stejně jako v předchozích letech, v Praze (1 498).

Snížil se počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací (z více než 110 tisíc na téměř 95 tisíc) a nepatrně i pacientů, u kterých byla zahájena specifická imunoterapie alergenem (z 25,7 tisíc na 25,4 tisíc). Naopak i nadále pokračoval trend zvyšování počtu prováděných kožních testů (z 2 milionů 618 tisíc na 2 miliony 757 tisíc).

Z celkového počtu vybraných onemocnění léčených na alergologických pracovištích bylo 51 % u osob do 19 let a zbylých 49 % připadalo na pacienty starší 20ti let.

Nejčastějšími léčenými onemocněními bez ohledu na věk jsou Pollinosa (v přepočtu na tisíc obyvatel 32,6) a Astma (v přepočtu na tisíc obyvatel 26,8).

Zhruba 221 dětí z tisíce dětí do 19ti let se léčí s některým ze sledovaných alergických onemocnění (220 v roce 2008), nejčastěji s Pollinosou - sennou rýmou (81,1 z tisíce dětí do 19ti let), Astmatem (65,8) a stálou alergickou rýmou (36,6). U osob starších 20ti let je pořadí nejběžnějších diagnóz stejné, ale výskyt v přepočtu na tisíc obyvatel daného věku je podstatně nižší. Z tisíce osob starších 20ti let se s některým ze sledovaných alergických onemocnění léčí 53,8. Z toho s Pollinosou 20,2, s Astmatem 16,9 a se stálou alergickou rýmou 10,7 osob starších 20ti let.

Na výkaze Alergologie se sleduje dalších šest diagnóz, které svým výskytem nejsou tak významné. Jedná se o imunodeficienci s převahou poruch protilátek (Dg. D80), běžnou variabilní imunodeficienci (Dg. D83), Wegenerovu granulomatózu a jiné nekrotizující vaskulopatie (Dg. M31), systémový lupus erythematosus (Dg. M32), dermatomyositis (Dg. M33) a Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (Dg. M35).

K péči o pacienty bylo použito 403 spirometrů (390 v roce 2008), na kterých bylo provedeno necelých 608 tisíc výkonů (597 tisíc v roce 2008). V imunologických laboratořích byly provedeny 4 miliony 166 tisíc výkonů (3 miliony 971 tisíc v roce 2008).

Vypracovala: Mgr. Jana Wiesnerová

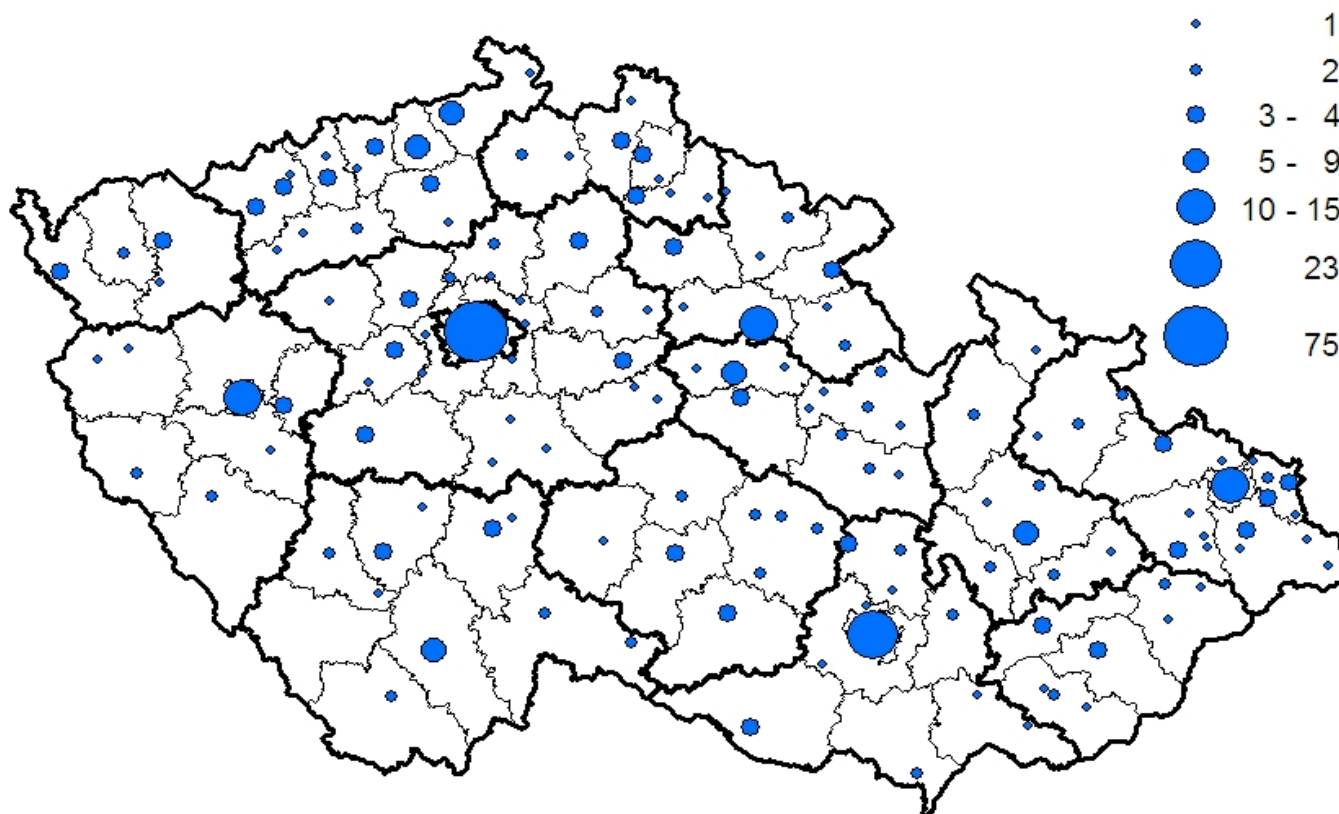
Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, 2009

Pracovníci a počty pracovišť		
Počet samostatných pracovišť		395
Lékaři	fyzické osoby	585
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci (k 31. 12.)	424,27
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	424,26
ZPBD ¹⁾	fyzické osoby	620
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	519,94
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	523,13
Průměrný počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,07

Počty konzultací a počty léčených pacientů		
Počet vyšetření	celkem	2 301 353
	na 1 000 obyvatel	219,4
	na 1 průměrný roční úvazek lékaře	5 424
	na 1 léčeného pacienta	2,6
Průměrný počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel		84,8
Průměrný počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		2 096
Počet kožních testů		2 756 936
Počet léčených pacientů celkem		889 380
z toho	počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací	94 614
	počet pacientů, u kterých byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem	25 381

¹⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.

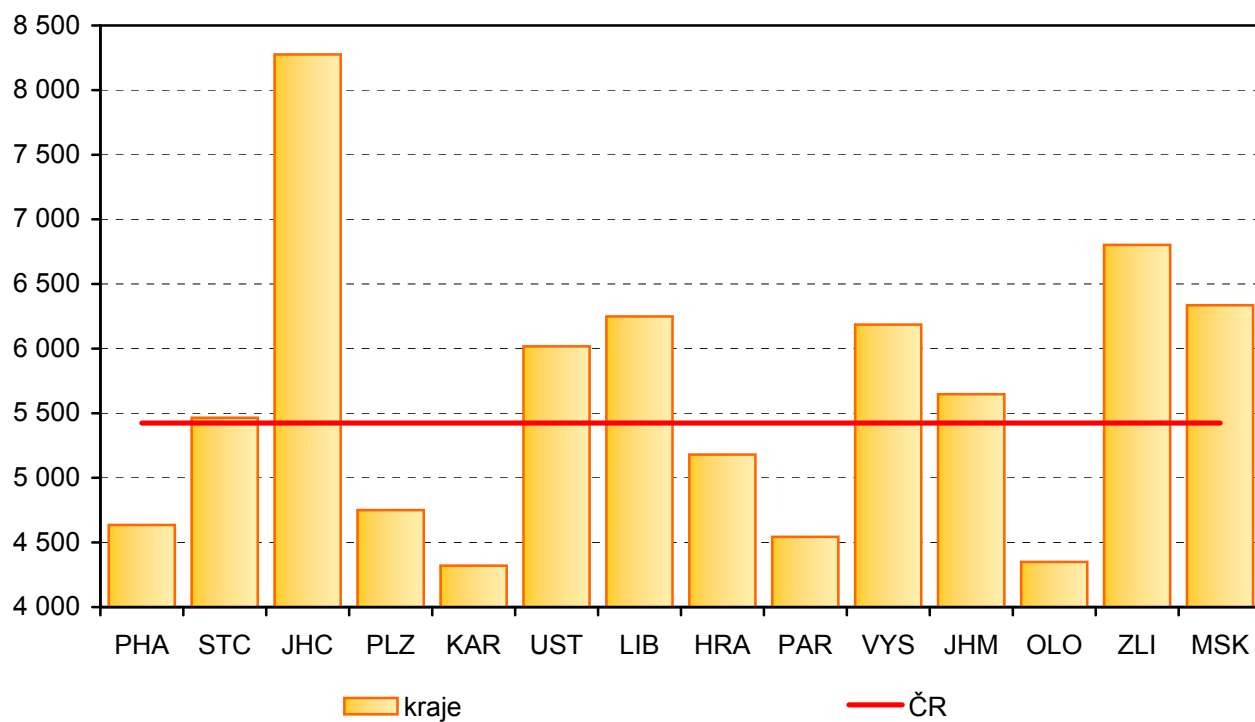
Počet zdravotnických zařízení obor alergologie a klinická imunologie v roce 2009

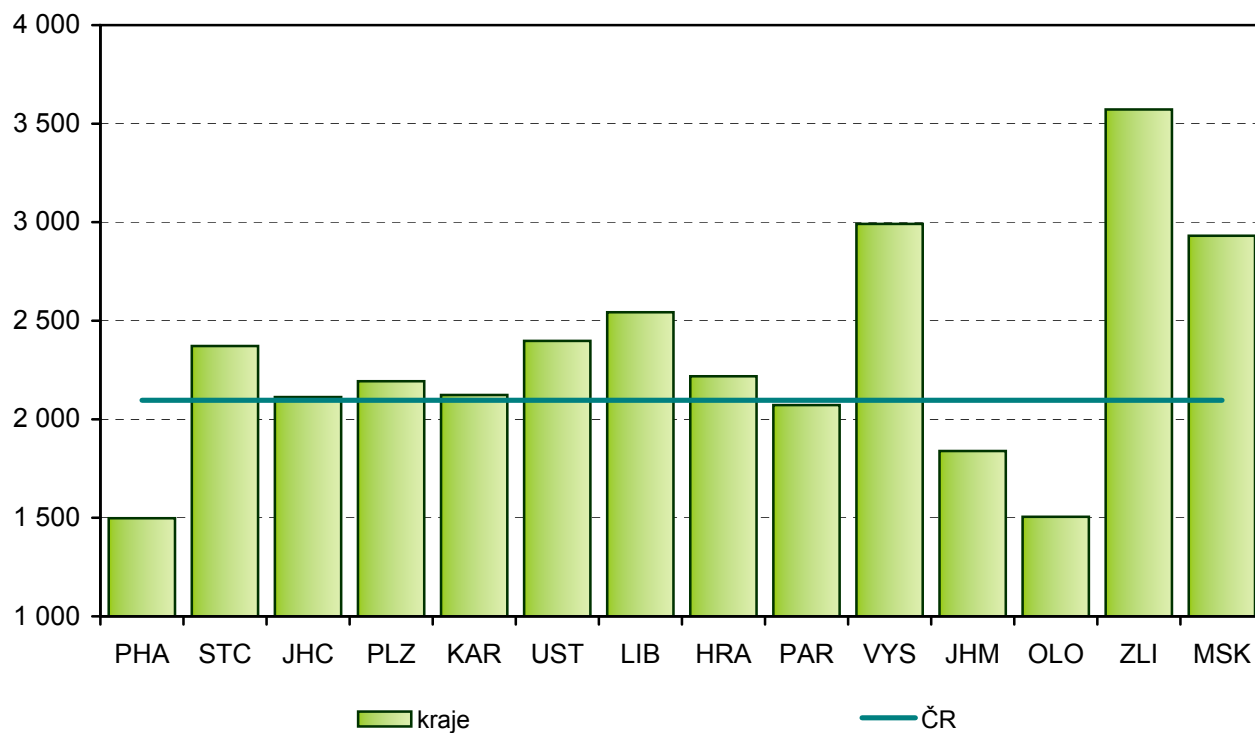
Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, 2009

Území, kraj	Lékaři (průměrný roční přepočtený počet)	Počet ošetření		Počet léčených osob ve sledovaném roce		
		celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře	na 1 000 obyvatel
Hl. m. Praha	107,62	498 797	4 635	161 212	1 498	129,70
Středočeský	32,53	177 767	5 465	77 141	2 371	62,23
Jihočeský	15,89	131 509	8 276	33 568	2 113	52,70
Plzeňský	18,26	86 739	4 750	40 038	2 193	70,09
Karlovarský	6,80	29 380	4 321	14 435	2 123	46,87
Ústecký	29,52	177 612	6 017	70 782	2 398	84,65
Liberecký	14,38	89 856	6 249	36 571	2 543	83,45
Královéhradecký	27,68	143 372	5 180	61 392	2 218	110,71
Pardubický	14,84	67 430	4 544	30 744	2 072	59,60
Vysočina	14,00	86 601	6 186	41 882	2 992	81,27
Jihomoravský	58,32	329 362	5 647	107 240	1 839	93,25
Olomoucký	29,36	127 693	4 349	44 184	1 505	68,83
Zlínský	13,70	93 187	6 802	48 942	3 572	82,77
Moravskoslezský	41,36	262 048	6 336	121 249	2 932	97,05
ČR	424,26	2 301 353	5 424	889 380	2 096	84,77

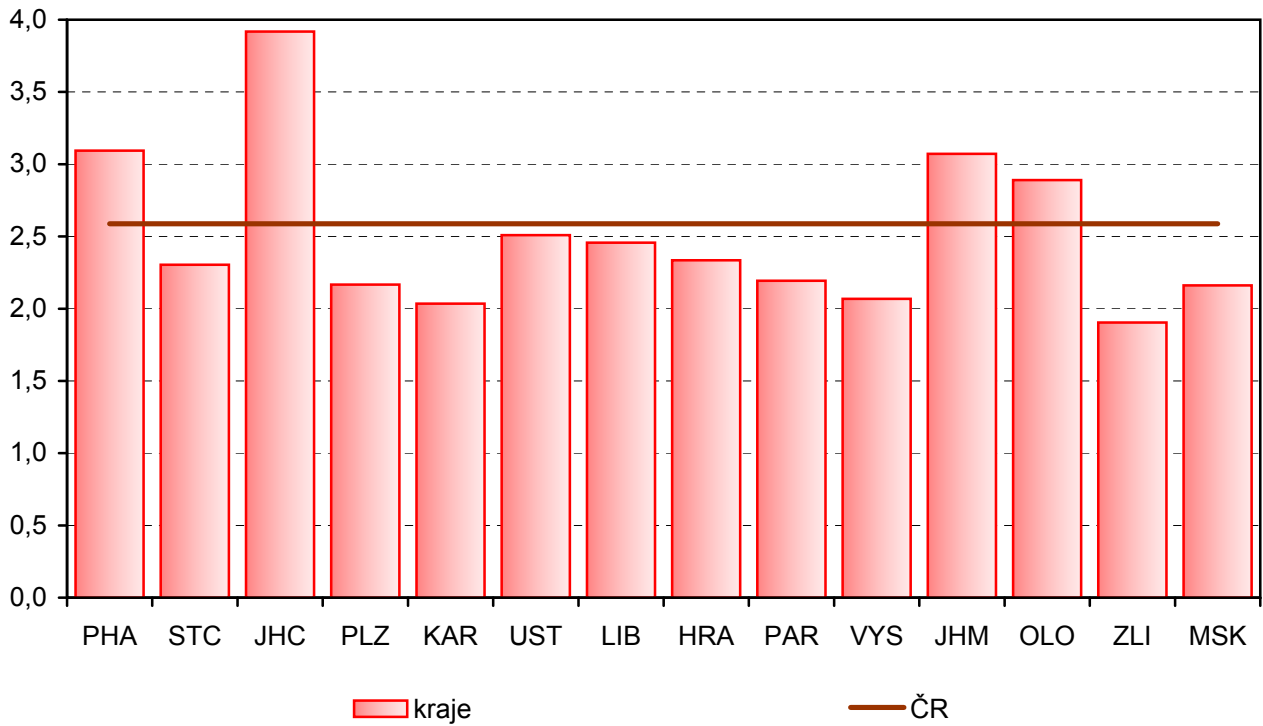
Počet konzultací na 1 lékaře

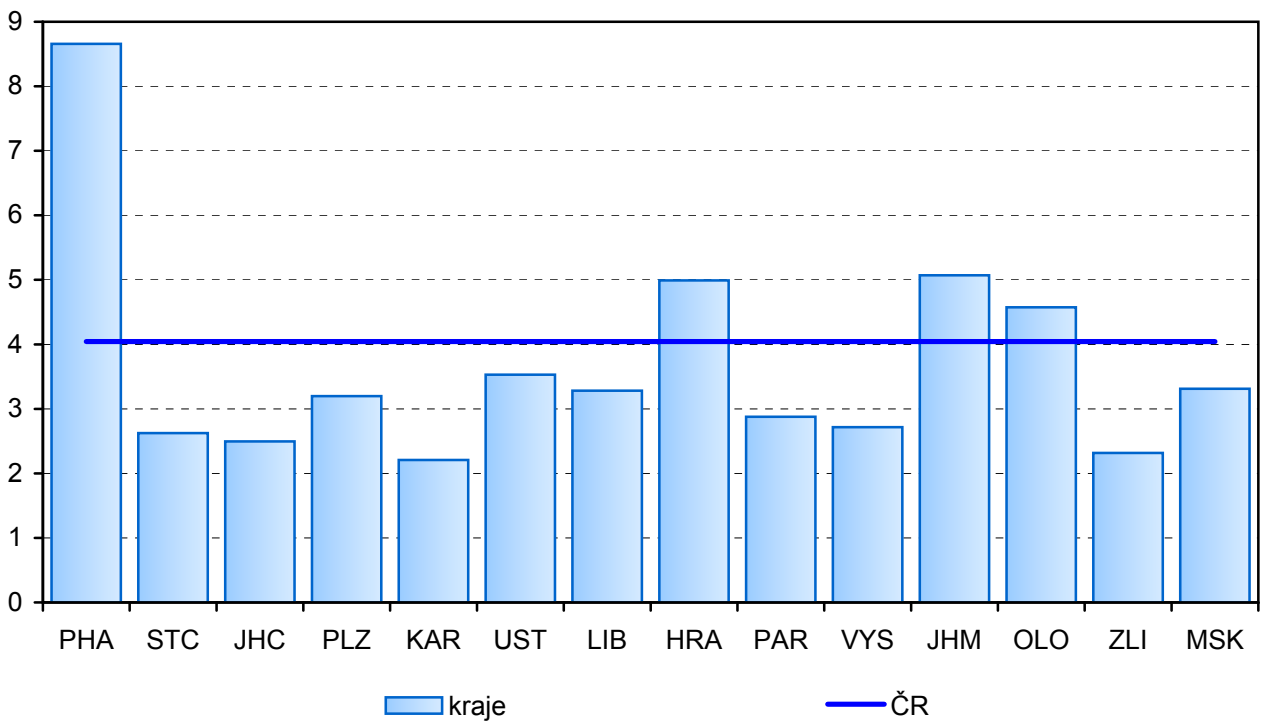
Počet léčených pacientů na 1 lékaře

Počet konzultací na 1 léčeného pacienta

Počet úvazků na 100 000 obyvatel

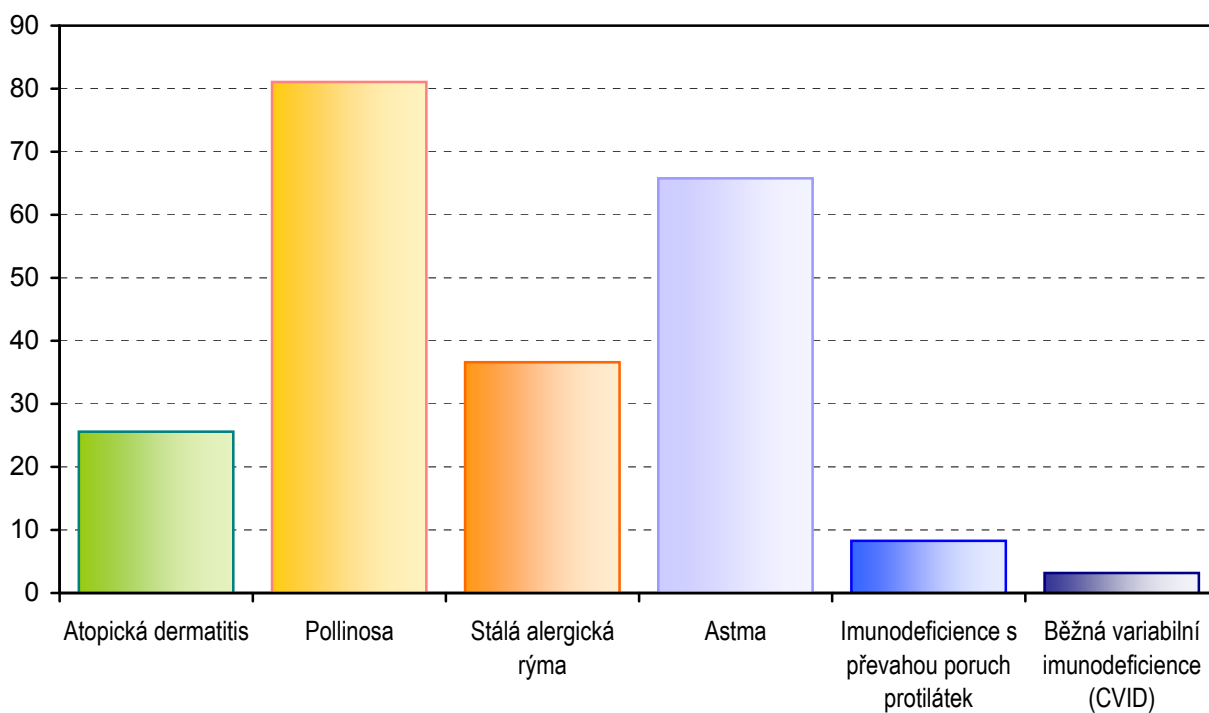

**Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie 2009,
dispenzarizovaní pacienti pro vybrané poruchy**

Druh poruchy nebo vady	Kód MKN-10	0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
atopická dermatitis	L 20.-	20 253	20 042	14 009	26 876
pollinosa	J 30.1	17 693	77 035	77 277	168 103
stálá alergická rýma	J 30.3	8 747	34 480	34 450	88 831
astma	J 45	22 083	61 202	56 299	140 419
imunodeficiency s převahou poruch protilátek	D 80.-	6 971	6 530	4 049	11 789
běžná variabilní imunodeficiency (CVID)	D 83.-	1 921	2 686	2 151	9 033
na 100 obyvatel daného věku					
atopická dermatitis	L 20.-	3,1	2,4	2,2	0,3
pollinosa	J 30.1	2,7	9,2	12,3	2,0
stálá alergická rýma	J 30.3	1,3	4,1	5,5	1,1
astma	J 45	3,4	7,3	9,0	1,7
imunodeficiency s převahou poruch protilátek	D 80.-	1,1	0,8	0,6	0,1
běžná variabilní imunodeficiency (CVID)	D 83.-	0,3	0,3	0,3	0,1

**Dispenzarizovaná onemocnění v přepočtu na 1 000 obyvatel
ve věku 0–19 let, v roce 2009**

**Dispenzarizovaná onemocnění v přepočtu na 1 000 obyvatel
ve věku 20 let a více, v roce 2009**

